

Poelzone 2018

Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging

KNNV afdeling Delfland
Postbus 133
2600 AC DELFT
afdelingDelfland@knnv.nl
www.knnv.nl/afdelingDelfland
<http://twitter.com/#!/KNNVafdDelfland>

Inhoud

Inleiding.....	3
Opzet van het onderzoek	3
Resultaten	3
Grasland.....	3
Oever.....	4
Discussie.....	5
Bijlage: Locatie permanente kwadranten (PQ's).....	6
Bijlage: Opnames graslanden.....	7
Bijlage: Opnames oever	9

Copyright: KNNV afdeling Delfland, 2018

Referentie: C.J. Nonhof, Poelzone 2018, KNNV afdeling Delfland, 2018

Overname van delen van de tekst is toegestaan onder bronvermelding.

Inleiding

Langs de Vlot tussen Monster en 's Gravenzande is een nieuw recreatieterrein aangelegd met heuvels en poelen. De heuvels zijn met verschillende kruidenrijke mengsels ingezaaid. De oevers zijn met kokosmatten met zaden belegd en er zijn waterplanten ingepoot.

De vragen over de bermen zijn:

- Wat is het juiste maaibeheer
- Wat is de ontwikkeling van de soortenrijkdom in de komende jaren
- Hoe kan naast de bloemenrijkdom ook de rijkdom aan insecten worden verbeterd

Het doel van het onderzoek is te komen tot:

- Een maaibeheer dat past bij de omstandigheden van het terrein en gericht op bloemenrijkdom
- Een fasering in het maaien om de insecten doorlopend van voedsel te voorzien
- Een langjarige monitor op de soortenrijkdom in de berm

Over het maaibeheer en de fasering is in 2017 voldoende gezegd. Dit onderzoek richt zich op de monitor.

Opzet van het onderzoek

De bermen zijn voor het maaiseizoen in eind mei, begin juni ingepland (week 21 en 22). De watervegetatie is mooier later in het seizoen en is ingepland eind augustus (week 33 en 34). Bij de ronde voor de bermen zijn de bloeiende zegges en biezen gedetermineerd zodat die in augustus geen problemen zouden opleveren.

Resultaten

Grasland

In de bijlage is te zien wat van het ingezaaid mengsel in het tweede jaar in de kwadranten zichtbaar is. Een gedetailleerde analyse van voor en achteruitgang per soort heeft geen zin en wordt pas gedaan na een paar jaar monitoren.

Locatie Gras 2

Oever

In de bijlage zijn de resultaten van de monitor te zien.

Wilde bertram is een soort die net buiten de hoog opschietende oeervervegetatie staat. Het is wat dat betreft een twijfelgeval, maar het is wel een soort van de natte omstandigheden en verder zeldzaam in Delfland. Hij wordt vanaf nu meegenomen in deze monitor om te kijken of hij kan aarden.

Wilde bertram

De zegges en het riet groeien het water in en dat laat minder ruimte over voor Moerasvergeet-mij-nietje.

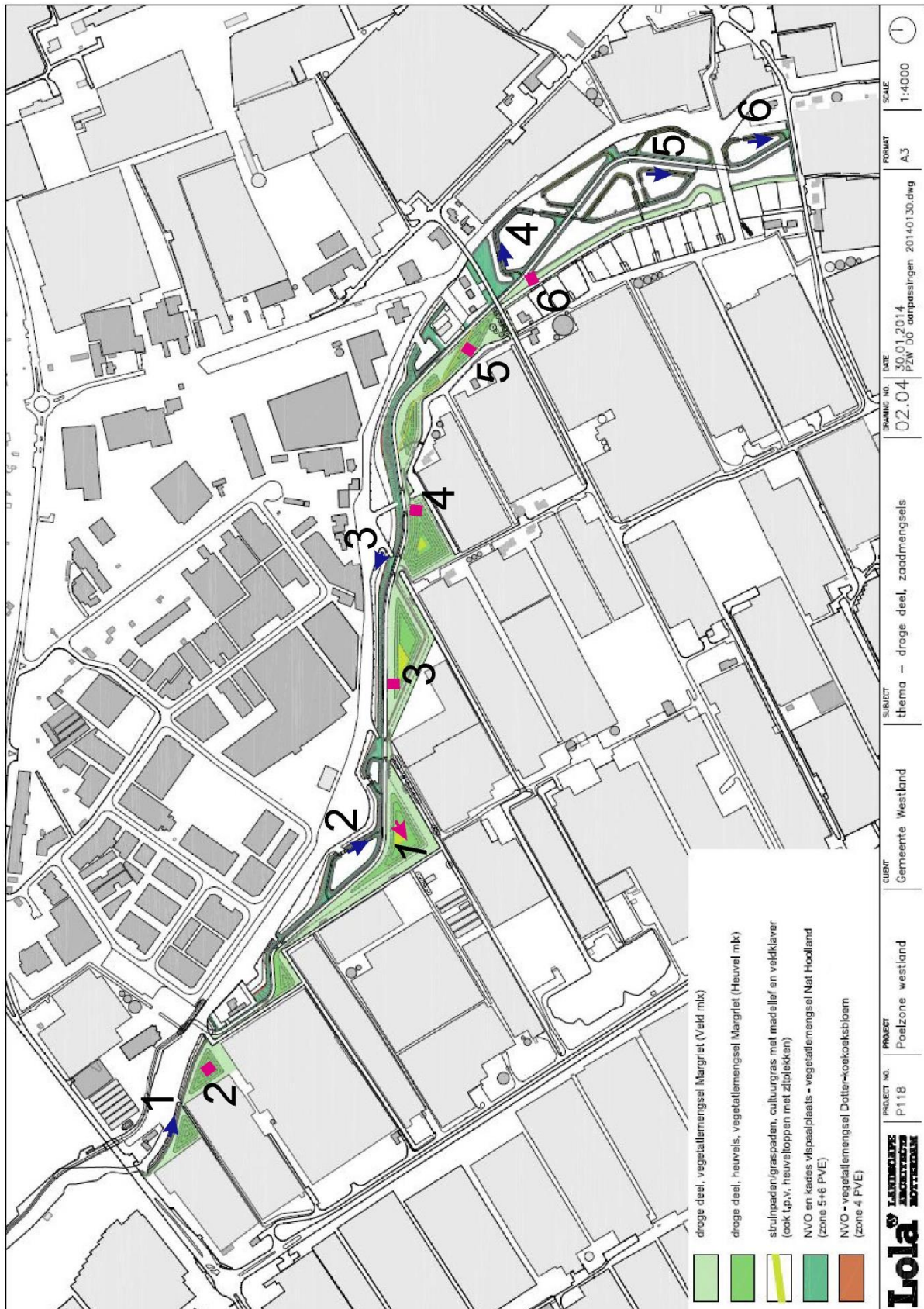
Locatie Oever 5

Discussie

Zowel in het grasland als in de oever zijn planten aangebracht die in het Westland verder zeldzaam zijn. Zo is Glanshaver algemeen en Goudhaver zeldzaam. Bij een toevallig eerste bezoek eerder in 2017 stond Goudhaver massaal in bloei en was Glanshaver zeldzaam. Bosbies wordt in het westen van Nederland geïntroduceerd in kokosmatten, maar komt spontaan nauwelijks voor. Het zal interessant zijn om de ontwikkelingen te volgen.

In zijn algemeenheid wordt de biodiversiteit na eerste inrichting minder, omdat pioniersoorten en ook de minder goed aangepaste soorten verdwijnen. Dat wordt ten dele gecompenseerd doordat er uit de omgeving nog soorten zullen komen aanwaaien.

Bijlage: Locatie permanente kwadranten (PQ's)

Bijlage: Opnames graslanden

Nederlandse_naam	*)	1	2	3	4	5	6	Wetenschappelijke naam	CBS-nr
Gewoon duizendblad	1	+	1	+		2m	1	Achillea millefolium	4
Gewoon struisgras	1							Agrostis capillaris	19
Kraailook	1							Allium vineale	35
Gewoon reukgras	1		1		1			Anthoxanthum odoratum	66
Glanshaver	1					1		Arrhenatherum elatius	96
Zachte dravik s.s.	1							Bromus hordeaceus s. hordeaceus	161
Gewone margriet	1	+	1	1	1	1	1	Leucanthemum vulgare	319
Wilde cichorei	1							Cichorium intybus	325
Groot streepzaad	1	+	1	1	+	1	1	Crepis biennis	371
Peen	1		+				+	Daucus carota	394
Rood zwenkgras s.s.	1	2a		2a	2a		2a	Festuca rubra	520
Glad walstro	1	1	1	1	1	1	1	Galium mollugo	550
Beemdkroon	1							Knautia arvensis	692
Veldlathyrus	1							Lathyrus pratensis	715
Kleine leeuwentand	1							Leontodon saxatilis	727
Gewone rolklaver	1	+		+	1	2m	1	Lotus corniculatus v. corniculatus	761
Muskuskaasjeskruid	1							Malva moschata	789
Hopklaver	1		1					Medicago lupulina	799
Gewone pastinaak	1						+	Pastinaca sativa	922
Karwijvarkenskervel	1		+					Peucedanum carvifolia	928
Echt bitterkruid	1							Picris hieracioides	938
Grote bevernel	1							Pimpinella major	940
Smalle weegbree	1	1	1	1	2m	1	2a	Plantago lanceolata	946
Ruige weegbree	1							Plantago media	949
Scherpe boterbloem	1	+	1	1	+	1		Ranunculus acris	1040
Knolboterbloem	1							Ranunculus bulbosus	1045
Grote ratelaar	1	+	+		+	1		Rhinanthus angustifolius	1066
Geoorde zuring	1							Rumex thyrsiflorus	1106
Oosterse morgenster	1							Tragopogon pratensis s. orientalis	1292
Kleine klaver	1			+	1	1		Trifolium dubium	1299
Rode klaver	1		2a	+	1	2b	2a	Trifolium pratense	1305
Goudhaver	1	2a	1	2a		2m	2a	Trisetum flavescens	1312
Vogelwikke	1						+	Vicia cracca	1369
Knoopkruid	1	2a	2a	2b	1	+	2a	Centaurea jacea	1766
Gele morgenster	1							Tragopogon pratensis s. pratensis	2418
Ruige zegge		+						Carex hirta	235
Akkerdistel		+	+	+	2b	+	1	Cirsium arvense	331
Kamgras		+	1	1	2m			Cynosurus cristatus	386
Kropaar		2a	2a	2b	2a	2a	2m	Dactylis glomerata	390
Rietzwenkgras		r						Festuca arundinacea	514
Bermooievaarsbek		+						Geranium pyrenaicum	575
Gestreepte witbol		2a		2m	1	2m		Holcus lanatus	631
Witte dovenetel		+						Lamium album	700
Riet		1			1			Phragmites australis	933

Nederlandse_naam	*)	1	2	3	4	5	6	Wetenschappelijke naam	CBS-nr
Zilver schoon		+			1	+	+	Potentilla anserina	1006
Ridderzuring		r	r				r	Rumex obtusifolius	1101
Klein hoefblad		1	2a					Tussilago farfara	1316
Zachte dravik s.l.		1	1	1	1	2m	2m	Bromus hordeaceus	2337
Gewone paardebloemen		r	r		+	+		Taraxacum sectie Ruderalia	2430
Wikke (G)		+	+		+			Vicia species	6553
Grote vossenstaart			r					Alopecurus pratensis	42
Kruldistel			r					Carduus crispus	208
Gewone hoornbloem			+		+	+		Cerastium fontanum s. vulgare	296
Slipbladige ooievaarsbek			+					Geranium dissectum	570
Zachte haver			+					Helictotrichon pubescens	604
Gewoon biggenkruid			r					Hypochaeris radicata	654
Engels raaigras			1	2a	2a	2m	2m	Lolium perenne	756
Ruw beemdgras			2m	2m	2m	2m		Poa trivialis	959
Veldzuring			+					Rumex acetosa	1093
Boerenwormkruid			1					Tanacetum vulgare	1260
Jakobskruiskruid s.l.			+					Senecio jacobaea	2290
Luzerne				+				Medicago sativa	801
Kruipende boterbloem					+			Ranunculus repens	1056
Verge ten wikke					+			Vicia sativa s. segetalis	5455
Kluwenhoornbloem					+	+		Cerastium glomeratum	295
Heermoes						+		Equisetum arvense	462
Zachte ooievaarsbek						+		Geranium molle	571
Gewone berenklaauw						1		Heracleum sphondylium	607
Veldbeemdgras						r	2a	Poa pratensis	958
Ringelwikke						+		Vicia hirsuta	1370
Beemdlangbloem							2m	Festuca pratensis	519
Timoteegras s.s.							1	Phleum pratense s. pratense	932

*) : Ingezaaid mengsel

Bijlage: Opnames oever

Nederlandse naam	1	2	3	4	5	6	Wetenschappelijke naam	CBS-nr
Gewone engelwortel	+			r			<i>Angelica sylvestris</i>	60
Groot moerasscherm	r						<i>Apium nodiflorum</i>	78
Smal tandzaad	+						<i>Bidens connata</i>	142
Zwart tandzaad	1				+	1	<i>Bidens frondosa</i>	143
Harig wilgenroosje	3	2b	2b			3	<i>Epilobium hirsutum</i>	451
Viltige basterdwederik	r						<i>Epilobium parviflorum</i>	457
Gele lis	1		1		1	1	<i>Iris pseudacorus</i>	665
Zomprus	r						<i>Juncus articulatus</i>	673
Pitrus	r		+	r	+		<i>Juncus effusus</i>	680
Zeegroene rus	+			+	+		<i>Juncus inflexus</i>	684
Wolfspoot	2b	2a	2a			1	<i>Lycopus europaeus</i>	780
Grote kattenstaart	+	1	2b	2b	1	2a	<i>Lythrum salicaria</i>	785
Gele maskerbloem	+						<i>Mimulus guttatus</i>	828
Moerasvergeet-mijnietje	2a			1		1	<i>Myosotis scorpioides</i>	844
Riet	2a				1	1	<i>Phragmites australis</i>	933
Heelblaadjes	2a	1	1	+	+		<i>Pulicaria dysenterica</i>	1029
Waterzuring	r						<i>Rumex hydrolapathum</i>	1099
Schietwilg	+				+		<i>Salix alba</i>	1116
Mattenbies	+	+					<i>Schoenoplectus lacustris</i>	1155
Blauw glidkruid	1		1	+	+	+	<i>Scutellaria galericulata</i>	1173
Moerasandoorn	2a	1	2a	1		1	<i>Stachys palustris</i>	1245
Dotterbloem	+						<i>Caltha palustris</i>	2338
Zegge (G)	2a	3	4	3	5	3	<i>Carex species</i>	6106
Kalmoes		+					<i>Acorus calamus</i>	7
Gewone engelwortel		r					<i>Angelica sylvestris</i>	60
Zwart tandzaad		+					<i>Bidens frondosa</i>	143
Haagwinde		2a	+				<i>Calystegia sepium</i>	188
Gele lis		+					<i>Iris pseudacorus</i>	665
Grote wederik		+					<i>Lysimachia vulgaris</i>	784
Watermunt		1		2a	1		<i>Mentha aquatica</i>	813
Riet		+					<i>Phragmites australis</i>	933
Bitterzoet		2a					<i>Solanum dulcamara</i>	1218
Grote brandnetel		1					<i>Urtica dioica</i>	1321
Grote egelskop s.s.		2a					<i>Sparganium erectum s. erectum</i>	1533
Moerasspirea			+		1	1	<i>Filipendula ulmaria</i>	526
Rietgras			1		2a		<i>Phalaris arundinacea</i>	930
Moerasbeemdgras			1	+			<i>Poa palustris</i>	957
Liesgras				4			<i>Glyceria maxima</i>	585
Moerasrolklaver				1			<i>Lotus pedunculatus</i>	763
Grote wederik				+			<i>Lysimachia vulgaris</i>	784
Grote egelskop s.s.				+			<i>Sparganium erectum s. erectum</i>	1533
Beekpunge					+		<i>Veronica beccabunga</i>	1349

